Les 199 - Antwoorden

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord חָסַךְ chásach [pa'al] Sparen (*to save*).

Persoon	*Tegenwoordige tijd*		*Verleden tijd*		*Toekomende tijd*		*Persoon*
Ik (m)	חוֹסֵךְ	chosech	חָסַכְתִּי	chásachtie	אֶחְסוֹךְ	èchsoch	אֲנִי
Ik (v)	חוֹסֶכֶת	chosèchèt	חָסַכְתִּי	chásachtie	אֶחְסוֹךְ	èchsoch	אֲנִי
Jij (m)	חוֹסֵךְ	chosech	חָסַכְתָּ	chásachtá	תַּחְסוֹךְ	tachsoch	אַתָּה
Jij (v)	חוֹסֶכֶת	chosèchèt	חָסַכְתְּ	chásacht	תַּחְסְכִי	tachs^{e}chie	אַתְּ
Hij	חוֹסֵךְ	chosech	חָסַךְ	chásach	יַחְסוֹךְ	yachsoch	הוּא
Zij	חוֹסֶכֶת	chosèchèt	חָסְכָה	chás'cháh	תַּחְסוֹךְ	tachsoch	הִיא
Wij (m)	חוֹסְכִים	chos'chiem	חָסַכְנוּ	cháSachnoe	נַחְסוֹךְ	nachsoch	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	חוֹסְכוֹת	chos'chot	חָסַכְנוּ	cháSachnoe	נַחְסוֹךְ	nachsoch	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	חוֹסְכִים	chos'chiem	חְסַכְתֶּם	ch^{e}sachtèm	תַּחְסְכוּ	tachsochoe	אַתֶּם
Jullie (v)	חוֹסְכוֹת	chos'chot	חְסַכְתֶּן	ch^{e}sachtèn	תַּחְסְכוּ	tachsochoe	אַתֶּן
Zij (m)	חוֹסְכִים	chos'chiem	חָסְכוּ	chás'choe	יַחְסְכוּ	yachsochoe	הֵם
Zij (v)	חוֹסְכוֹת	chos'chot	חָסְכוּ	chás'choe	יַחְסְכוּ	yachsochoe	הֵן

Geb. wijs: m: חָסוֹךְ ch^{a}soch, v: חִסְכִי chis'chie, mv: חִסְכוּ chis'choe, infinitief: לַחֲסוֹךְ lach^{a}soch

Opdracht 2: Vertaal en noteer de uitspraak.

Hoeveel kost een kamer per nacht?
כַּמָּה עוֹלֶה חֶדֶר לְלַיְלָה?
kammáh olèh chèdèr l^{e}layláh?

Die prijs is te duur
הַמְּחִיר הַזֶּה יָקָר (יוֹתֵר) מִדַּי
hamm^{e}chier hazèh yáqár (yoter) midday

Ik ben niet gierig, maar ik spaar voor een auto
אֲנִי לֹא קַמְצָן, אֲבָל אֲנִי חוֹסֵךְ לְרֶכֶב (לִמְכוֹנִית)
^{a}nie lo qamtzán, ^{a}vál ^{a}nie chosech l^{e}rèchèv (limchoniet)

Deze auto is niet goedkoop
הָרֶכֶב הַזֶּה לֹא זוֹל
harèchèv hazèh lo zol, *of*
הַמְּכוֹנִית הַזּוֹ לֹא זוֹלָה
hamm^{e}choniet hazo lo zoláh (vrouwelijk!)

Hoeveel kost dit vervoer u per jaar?
כַּמָּה עוֹלֶה לְךָ הַתַּחְבוּרָה הַזּוֹ לְשָׁנָה?
kámmáh olèh l^{e}chá hattachboeráh hazo l^{e}shánáh? (of b^{e}shánáh)

Ik denk dat trein en autobus goedkoper zijn
אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁהָרַכֶּבֶת וְהָאוֹטוֹבּוּס זוֹלִים יוֹתֵר
^{a}nie choshev sh^{e}harakèvèt w^{e}ha'otoboes zoliem yoter

Ik zal (voor) openbaar vervoer kiezen
אֲנִי אֶבְחַר תַּחְבוּרָה צִיבּוּרִית
^{a}nie èvchar tachboeráh tziboeriet

De rekening alstublieft, ik wil betalen
אֶת הַחֶשְׁבּוֹן בְּבַקָּשָׁה, אֲנִי רוֹצֶה\רוֹצָה לְשַׁלֵּם
et hachèsbon b^{e}vaqásháh, ^{a}nie rotzèh/rotzah l^{e}shalem

Zij betaalde de kosten, maar kreeg geen wisselgeld
הִיא שִׁלְמָה אֶת הַעֲלוּת (הַמְּחִיר), אֲבָל לֹא קִיבְּלָה עוֹדֶף
hie shilmáh èt ha'^{a}loet (hamm^{e}chier), ^{a}vál lo qibláh odèf

Les 201 - Judaïca 48 – Engelen, Gods boodschappers

Engelen zijn bovennatuurlijke wezen, die een rol spelen in meerdere religies, waaronder het jodendom, het christendom en de islam. Het zijn machtige, buitengewoon intelligente en sterke wezens, die een situatie snel kunnen overzien in alle aspecten.
Gewoonlijk wordt een engel beschreven als een geestelijk hemels wezen, dat is gestuurd om een goddelijke missie uit te voeren of om het woord van God aan mensen over te brengen, vergelijkbaar met de menselijke profeet, of om mensen in nood bij te staan.

Het bijstaan van mensen in nood is een belangrijke taak van engelen, maar niet de enige. Engelen zijn niet alwetend, zoals God; ze kennen niet het plan van God en de dag waarop Jezus zal terugkomen op de aarde (Markus 13:32, 1 Petrus 1:2). Zij delen slechts iets mee dat nodig is. Zij zeggen niets over zaken waarover de Schrift duidelijk is. Gods Woord is de norm.

Het zijn geen overleden personen; als iemand doodgaat wordt hij geen engel in de hemel.

Engelen hebben geen vrije wil. Ze kunnen alleen taken uitvoeren die God hen opdraagt.
Hebreeën 1:5-14 noemt hen *'dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen die de zaligheid zullen beërven'*.

Hoe zien engelen er uit?
Engelen zijn geen spoken, het zijn schepselen van God als dienende geesten, die we niet kunnen zien, tenzij die de vorm en functies van een mens aannemen. In de populaire cultuur, beïnvloed door christelijke iconografie, worden engelen afgebeeld als prachtige mensachtige wezens, met witte zwanenvleugels op hun rug en een aureool boven hun hoofd. Met vleugels dus - het zijn immers boodschappers die uit de hemel komen vliegen?
Nou, hoe ze er uit zien hangt af van hun opdracht. Bij Abraham en Lot, en bij verschijningen van engelen in deze tijd, zagen ze er uit als gewone mannen, om de mensen niet te laten schrikken.
Meestal zijn engelen mannen; er worden mannelijke werkwoordsvormen gebruikt.
Het engelenkoor bij Jezus' geboorte had ongetwijfeld vleugels, om tegemoet te komen aan menselijk voorstellingsvermogen.
Engelen hebben de macht om onzichtbaar te zijn, zoals de engel die de dood van Bileam tegenhield. Maar zijn ezel zag de engel wel.
Daniël zag een engel - ik denk een aartsengel - in volle heerlijkheid, en beschreef hem: '*een man, gekleed in linnen, Zijn heupen omgord met het fijne goud uit Ufaz. Zijn lichaam was als turkoois, Zijn gezicht als het uiterlijk van de bliksem, Zijn ogen als vuurfakkels, Zijn armen en Zijn voeten als de glans van gepolijst koper en het geluid van Zijn woorden als het geluid van een menigte'.* (Daniël 10:5-6)

Malach of male'ach מַלְאַךְ is het gebruikelijke woord voor engel. (van de zeldzame stam לאך) In het bijbels Hebreeuws betekent dit woord boodschapper, en het wordt gebruikt om een boodschapper te beschrijven die door de mens of door God is gezonden. Van elk ervan zijn enkele tientallen voorbeelden.
Ook de voorgangers van de zeven gemeenten in Openbaring 2 en 3 worden (in het Grieks) engelen genoemd. In de taal van de wijzen werd de betekenis van het woord engel teruggebracht tot de betekenis van een boodschapper van God.
• Een van de kleine profeten draagt de naam מַלְאָכִי male'achi, Mijn boodschapper.
• וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה wayavo sjene hammalachim sodomah *'En kwamen de twee engelen naar Sodom'* (Genesis 19:1). Na hun bezoek aan Abraham waarschuwden zij zijn neef Lot om de stad Sodom snel te verlaten.
• כִּי מַלְאָכָיו, יְצַוֶּה-לָךְ ki malachim yetzawe-lach, *'want engelen zal hij gebieden voor u'* (Psalm 91:11)
Deze tekst komen we weer tegen in het Nieuwe Testament, bij Jezus' verzoeking in de woestijn, waar de boze deze citeert: *'Hij zal zijn engelen voor u bevel geven om U te bewaren'* (Lukas 4:10)
• וַיָּבֹא מַלְאַךְ יְהוָה wayavo male'ach YHWH, *'En verscheen (een) engel van de Heer'* aan Gideon. Hij gaf Gods opdrachten door en riep hem tot richter over Israël, Rechters 6:12.
De term '*Een engel van de Heer*' komt wel 50 keer voor, en wordt door christenen soms als een pre-existentie (voor-bestaan) van Christus gezien.
• Engelen omringen ons en helpen ons: '*De engel van de HEERE legert zich rondom hen die Hem vrezen, en redt hen'*, Psalm 34:8.
• Engelen voltrekken Gods oordelen: *'Het gebeurde in diezelfde nacht dat de engel van de HEERE (ten strijde) trok en in het leger van Assyrië honderdvijfentachtigduizend (man) neersloeg'* (2 Koningen 19:35, Openbaring 8-15).
• Engelen brengen nieuws van God, b.v. aan Maria, aan Jozef en in de Kerstnacht, waar zij zongen voor de herders (Lukas 2:10-12).
• Engelen dienen ons (Hebreeën 1:13-14).
• Engelen dragen stervende gelovigen naar Huis. Denk aan het verhaal van de rijke man en de arme Lazarus in Lukas 16:19-30, en aan bijna-dood ervaringen van mensen.
• Jaarlijks worden honderden verschijningen van engelen gemeld. Waarschijnlijk hebben mijn vrouw en ik ook hulp van een engel gekregen bij het verplaatsen van een te zwaar bouwsel op onze volkstuin. Er kwam 'toevallig' een stevige man langs op tuinschoenen, die bereid bleek even te helpen, en toen we na de klus op het pad keken, zagen we niemand. Denk aan de tekst in Hebreeën 13:2, *'Vergeet de gastvrijheid niet, want hierdoor hebben sommigen zonder het te weten engelen onderdak geboden.'*

Cherubs, כְּרֻבִים keroevim, zijn engelen die te maken hebben met Gods heiligheid. Het zijn de grenswachters tussen hemel en aarde. De naam hangt samen met het Assyrische woord 'keroeboe', dat de wachters aanduidt bij de ingangen van paleizen en tempels. Cherubs worden in de Bijbel enkele malen genoemd:
• וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן-עֵדֶן אֶת-הַכְּרֻבִים, wayasjken miqèdèm legan Eden èt hakeroevim, *'En Hij plaatste te oosten van de Hof van Eden de cherubs'*, dat zijn de engelen die Adam en Eva ervan moeten weerhouden terug te keren naar de Tuin van Eden, en eeuwig zouden leven na het eten van de Boom van het Leven.
• וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים, זָהָב we'asita sjenayim keroevim, zahav, *'En u zult maken twee cherubs (van) goud',* Exodus 25:18, deze engelenfiguren maakten deel uit van het verzoendeksel dat op de Ark met de Tien Geboden lag, en beelden de troon van God uit. Koning Salomo liet twee levensgrote cherubs maken

voor de tempel (1 Koningen 6:23-29). De muren en de deuren van de tempel waren versierd met afbeeldingen van cherubs, palmtakken en ontluikende bloemen. Die moesten de priesters eraan herinneren, dat zij in Gods aanwezigheid werkten.
• In enkele psalmen staat vermeld, dat God op cherubs rijdt en troont: Psalm 18:11: *'Hij reed op een cherub en vloog, ja Hij zweefde snel op de vleugels van de wind;* Psalm 80:2 *'U die troont tussen de cherubs'*, Psalm 99:1 *'Hij troont tussen de cherubs'*.
• In Ezechiël hoofdstuk 9 en 10 worden cherubs genoemd waarboven God troont, hij beschrijft hoe de heerlijkheid van de Heer de tempel verlaat op een soort troonwagen met cherubs.

Serafijnen of serafs שְׂרָפִים serafim, zij verkondigen de grootheid van de Heer en aanbidden Hem. De naam is afgeleid van het werkwoord שׂרף *śāraf*, (ver)branden.
In Jesaja 6 zag de profeet de Heer op een hoge en verheven troon zitten, en de zomen van zijn gewaad vulden de tempel
שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ serafim omedim mimma'al lo, *serafim stonden boven Hem*.

Aartsengelen zijn engelen die een bijzondere plaats innemen. Ook de islam kent aartsengelen.
Het woord aartsengel komt niet voor in de Tenach, het wordt alleen in het Grieks genoemd in 1 Tessalonicenzen 4:16 en Judas :9 noemt de aartsengel Michaël, Mi-ka-El, 'wie is gelijk aan God', die volgens de Joodse uitleg belast is met missies van vriendelijkheid.
Bekend is de aartsengel Gabriël גבריאל, 'Mijn kracht is God', die naar Daniël wordt gezonden (Daniël 8:15 en 9:21) en die later de geboorte van Johannes de Doper en van Jezus aankondigde. Hij zou belast zijn met missies van 'kracht' en 'oordeel'.
Daarnaast kent de buiten-Bijbelse Joodse traditie nog enkele aartsengelen, waaronder Uriel ('Mijn licht is God'), die belast is met missies van 'verlichting'; en Raphael ('Mijn genezer is God'), die belast is met missies van 'genezing'.
Verder zijn geen namen van engelen bekend. In twee verhalen weigert een engel het verzoek om zijn naam uit te spreken.

'Vreest niet'
In sommige gevallen veroorzaakt de verschijning van de engel angst bij de persoon die hem ontmoet en hem als een engel herkent, en hij vreest voor zijn leven, aangezien de engel een soort bovennatuurlijk wezen is dat behoort tot de wereld van God. Bijvoorbeeld toen Jakob een engel ontmoette: *'Want ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht en mijn leven is behouden gebleven'* (Genesis 32:30). Bij Gideons ontmoeting met een engel zei de Heer zei tegen hem: *'Vrede zij u, vrees niet, u zult niet sterven'* (Rechters 6:23, zie ook Rechters 13:22).

Gevallen engelen
De Bijbel beschrijft op enkele plaatsen, dat er een opstand in de hemel is geweest van een van de aartsengelen en zijn aanhang tegen de almachtige God, omdat hij Hem gelijk wilde zijn. Daarop werd de duivel met een-derde van de engelen op de aarde geworpen, waar deze demonen voor veel beproevingen zorgen. Zie Genesis 3, Job 1:6-12, Jesaja 14:12, Ezechiël 27 en 28, Lukas 10:18 en Openbaring 12.

In Matteüs 4 lezen we hoe de duivel Jezus in de woestijn van zijn opdracht af wil houden. Boze engelen doen alles om de aandacht van Jezus Christus af te houden. Hij is (volgens Hebreeën 1) tenslotte meer dan engelen.

Strijd tussen goede en boze machten
In Efeze 6:10-20 lezen we over goede en gevallen engelen, die strijd met elkaar voeren. Op deze wereld is een gigantische strijd gaande tussen de goede en boze machten. Die laatste oefenen geweldige invloed uit op de gebeurtenissen in deze wereld in politieke en in algemeen menselijke zijn. Zie ook Daniël 10.

De duivel treedt listig op, hij komt niet vloekend en tierend op ons af, maar doet zich voor als een engel van het licht (2 Kor. 11:14). Hij past zich aan, hij noemt het kwade goed en brengt de leugen als waarheid, zoals hij deed tegenover Eva.

Beschermengelen
Binnen de rooms-katholieke wereld leeft sterk het geloof in persoonlijke beschermengelen. De Bijbel geeft daar geen informatie over. Een uitleg van de Joodse geleerde rabbijn Rashi lijkt daarop te duiden. Genesis 28:12: Wanneer Jakob zich te slapen legt, krijgt hij een visioen van een ladder die uit de hemel naar beneden komt. Engelen klimmen omhoog en waarschijnlijk andere engelen dalen vervolgens af. De taak van de engelen die Jacob hebben begeleid tot hier zit er op en de andere engelen komen om hem verder te begeleiden in het nieuwe land waarin hij zich waagt.

Woordenschat

מַלְאַךְ	mal'ach (m)	Engel, boodschapper, bode
כְּרֻב	k^{e}roev (m)	Cherubijn, engel; kool כְּרֻבִים k^{e}roeviem
שָׂרָף	sáráf	Seraf שְׂרָפִים s^{e}ráfiem
שַׂר	sar (m)	Vorst, minister, aanvoerder
חַיִל	chayil (m)	Macht, dapperheid
חַיִל, חַיָּיל	chayál (m)	Soldaat
הוֹשִׁיעַ	hoshiya [hif'il]	Redden, verlossen, helpen
הוֹשֵׁעַ	hoshe'a	Hosea, 'Verlossing'
יְשׁוּעָה	y^{e}shoe'áh (v)	Heil, verlossing
יֵשׁוּעַ	yeshoe'a	Jezus
חֶמְלָה	chèmláh (v)	Medelijden, barmhartigheid, erbarmen

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord הוֹשִׁיעַ hoshiyá [hif'il] Redden. Zie les 43.
Controleer jezelf op de website conjugator.reverso.net/conjugation-hebrew.html

Persoon	*Tegenwoordige tijd*		*Verleden tijd*		*Toekomende tijd*		*Persoon*
Ik (m)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	אֲנִי
Ik (v)	מוֹשִׁיעָה	moshiyáh	הוֹשַׁעְתִּי	hoshatie	אוֹשִׁיעַ	oshi'a	אֲנִי
Jij (m)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	אַתָּה
Jij (v)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	אַתְּ
Hij	.....	.....	.....	.....	.....	.....	הוּא
Zij	.....	.....	.....	.....	.....	.....	הִיא
Wij (m)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	אַתֶּם
Jullie (v)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	אַתֶּן
Zij (m)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	הֵם
Zij (v)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	הֵן

Geb. wijs: m: ....., v: ....., mv: ....., infinitief: לְהוֹשִׁיעַ l^{e}hoshi'a

Opdracht: 2 Vertaal de volgende Bijbelgedeelten. Weet u waar ze staan? Zie les 63, les 70, les 73, les 88, les 93, en de woordenlijst.

1 - וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן-עֵדֶן אֶת-הַכְּרֻבִים .....

.....

.....

2 - וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה, אֶל-אַבְרָהָם, שֵׁנִית, מִן-הַשָּׁמָיִם. .....

.....

.....

3 - וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים, עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ .....

.....

.....

4 - וַיַּעֲקֹב, הָלַךְ לְדַרְכּוֹ; וַיִּפְגְּעוּ-בוֹ, מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים .....

.....

.....

5 - הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ, לְפָנֶיךָ, לִשְׁמָרְךָ, בַּדָּרֶךְ .....

.....

.....

6 - וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים, זָהָב .....

.....

.....

7 - וַיֵּרָא אֵלָיו, מַלְאַךְ יְהוָה; וַיֹּאמֶר אֵלָיו, יְהוָה עִמְּךָ גִּבּוֹר הֶחָיִל. .....

.....

.....

8 - וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים מַלְאָךְ לִירוּשָׁלַם .....

.....

.....

9 - יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים .....

.....

.....

10 - שָׁרְפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ, שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד .....

.....

.....

.....

11 - וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם--בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ .....

.....

.....

12 - וְקוֹל, כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים--נִשְׁמַע .....

.....

.....

13 - וּמִיכָאֵל הַשַּׂר הַגָּדוֹל לַמַּלְאָכִים .....

.....

.....

Bronnen: *nl.wikipedia.org/wiki/Engel, he.wikipedia.org/wiki/מלאך; 'Engelen Gods machtige boodschappers', door Gerie van der Dussen, Nieuw Leven december 1978; www.ancient-hebrew.org/hebrewnt/ (Hebreeuwse vertaling van het Nieuwe Testament); diverse artikelen in Visie EO; mechon-mamre.org.*
Zie ook: *www.youtube.com/watch?v=i5dRxAUXBj8 12 facts you need to know about angels. nl.wikipedia.org/wiki/Gevallen_engel; www.youtube.com/watch?v=qgmf8bHayXw The Angel of the Lord. bibleproject.com/blog/what-does-the-bible-say-about-angels-and-cherubim/ = https://youtu.be/-bMRxQbLUlg israelsmessias.nl/wp-content/uploads/Koperen-slang-Messias-v-Israel-in-vroegeJoodseTradit.-v4.pdf*